

HINDUISM

DEL 2

TID, BRAHMAN, ATMAN

- Inom hinduismen och buddismen är tidsuppfattningen cirkulär, jfr med den linjära uppfattningen inom de abrahamitiska religionerna.
- Världen skapas, går under, skapas igen på nytt om och om igen. Döden är inte heller ett slut utan människan återföds ständigt.

- **Brahman** – världssjälen
 - Brahman, det gudomliga, finns överallt, bakom allt i universum.
 - Varje levande varelse har en del av Brahman

- **Atman** – människans skäl
 - Atman är en del av Brahman och är oförstörbar
 - När människan dör flyttar atman helt enkelt vidare till en ny kropp

SAMSARA, KARMA, MOKSHA

- Återfödelse kallas också för reinkarnation och den ständiga följen av återfödelse kallas **samsara**.
- Atman byter inte kropp hur som helst när någon dör utan följer lagen om **karma**.
- Med lagen om karma menas att resultatet av alla människans handlingar under ens livstid bestämmer var atman tar vägen.
- **God karma** = ett bättre nästa liv. **Dålig karma** = ett sämre nästa liv.

- **Vad är målet? Svar: Moksha**
 - Att ständigt återfödelse är inte något positivt, målet är att befrias från att återfödelse.
 - Befrias man från återfödelse befrias atman och kan återigen förenas med brahman.
 - Att bli fri från återfödelse är att uppnå ett lyckligt tillstånd av frihet och odödlighet – detta kallas **moksha**

HUR BRYTER MAN ÅTERFÖDELSEN?

- **Karma yoga** – handlingens väg
 - Leva efter dharma, följa sina plikter.
 - Inte skada någon (vegetarianism) och visa kärlek mot hela skapelsen.
- **Raja yoga** – mystikens väg
 - Befrielse nås genom meditation – kontroll av kropp och medvetande
- **Bhakti yoga** – hängivenhetens väg
 - Den troende väljer en gud som dyrkas och kärleken visas genom mantran. Förhoppningen är att guden förbarmar sig över en.
- **Jnana yoga** – kunskapens väg
 - Långvariga studier av de heliga skrifterna och diskussioner med gurus kan göra att människan når kunskap och rätt förståelse av världen. Insikten befriar en från återfödelse.

LEVNADSREGLER

- Inte skada något levande eftersom allt är heligt – **ahimsa** = ickevåld
- Inte äta kött eller dricka alkohol
- Göra gott och hjälpa människor
- Be och offra till gudarna
- Läsa i Vedaskrifterna
- Visa respekt för sina föräldrar och äldre
- Följa sitt kasts uppgifter och skyldigheter
- Besöka heliga platser, t ex den heliga floden Ganges

EN GUD ELLER FLERA GUDAR?

- Hinduismen kan beskrivas som en polyteistisk religion (jfr. abrahamitiska)
- Somliga säger att det finns 30 miljoner gudar, men lärda hinduer säger att alla dessa gudar egentligen speglar olika sidor av Brahman – är då egentligen hinduismen monoteistisk?
- Brahma – universums skapare
- Vishnu – skyddar världen och ser till att ordning råder
- Shiva – ses som förstöraren men också återskaparen av livet
- Devi – den stora gudinnan som uppträder i många olika gestalter

HELIGA HANDLINGAR OCH HÖGTIDER

- Gudstjänster sker i tempel men också i hemmet...
- I varje hem finns ett altare där man utför **puja** (gudstjänst) en eller två gånger om dagen. Puja leds ofta av kvinnorna
- Den viktigaste högtiden är **diwali**, firas under några dagar i oktober-november.
- Hemmen smyckas med blommor och girlanger och oljelampor tänds. Budskapet är att ljuset besegrar mörkret, dvs. att det goda besegrar det onda. Diwali påminner mycket om nyåret i andra delar av världen

